

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὗς. βροχίς=μέτρον μήκους.

1) Βόστρυχος, πλόκαμος Ἡπ. Θράκ. (Αἰν.) Λεῦκ. — ΑΒαλαωρ. ἔνθ' ἄν.—Λεξ. Βλαστ. ἔνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Ποῦ'ναι οἱ ντοὶ χωρὶς μαλλιά κ' οἱ ντὲς χωρὶς βρουχίδες Αἰν. || Ποίημ.

Βλέπεις, Θεοδούλλα, δὲ μπορῶ μ' ὅση κ' ἂν ἔχω ζόρη αὐτὲς τὲς θυὸ βροχίδες σου μὲ μῖα νὰ χερακώσω ΑΒαλαωρ. ἔνθ' ἄν. Συνών. βουρλί 5, βουρλίδα 2, βουρλίδι 4, βοῦρλο 3, κοτσιδα, πλεξίδα, πλεξούδα.

β) Εἶδος πλοκάμου προστιθεμένου εἰς τὴν κόμην τῶν γυναικῶν Λεῦκ. 2) Δέσμη τριχῶν ζώων ἢ κεφαλῆς ἀνθρώπου Πελοπν. (Κίτ. Μάν.): Ἐκεῖνη ἢ γυναικα δὲν ἔχει μαλλία, δύο βροχίδες ἔχει 'ς τὸ κεφάλι της Κίτ. Μάν. Ἡ προβάτα ἔχει κάτι βροχίδες μαλλία σὰ μετὰξὶ αὐτόθ.

βροχιδάκι τό, Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἵποκορ. τοῦ οὗς. *βροχίδι διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. — άκι.

Ὀλίγη, μικρᾶς διαρκείας βροχή: Ἦκαμεν ἕνα βροχιδάκι καὶ μόνο ὑδρήλασε ὁ κόσμος (ὑδρήλασε = ποῦ ἐπήλασε, λάσπωσε). Συνών. βροχίτσα, βροχούδα, βροχούλλα.

βροχίδι τό, Πελοπν. (Βούρβουρ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. βροχίδα (II).

Κύκλος νήματος. Συνών. ἀλυσίδι 5, κυκλί.

βροχίζω (I) Ἵκαρ. Πελοπν. (Βούρβουρ.) βρουχίζου Θράκ. Μετοχ. βρουχισμένος Χίος.

Ἐκ τοῦ οὗς. βροχή.

1) Βρέχω, ἰδίᾳ ἐπὶ τρίτου προσώπου Θράκ. Ἵκαρ.: Ἄσμ.

Παναγιά νὰ μοῦ βρουχίσῃ, | ὁ Χριστὸς νὰ μοῦ δρουσίῃ Θράκ. 2) Καταβρέχομαι ὑπὸ δακρύων Θράκ. Πελοπν. (Βούρβουρ.) Χίος: Βρουχίζονταν ὁ δεῖνα ἀπὸ τὸ κλάμα Θράκ. || Ἄσμ.

Σαράντα σίκλες ἔσυρε, 'ς τὰ μάτια δὲν τὸν εἶδε, κ' ἄλλες σαράντα τέσσερες καὶ βγαίνει βρουχισμένη. — Κόρη, κ' ἂν κλαίς γιὰ τὸ νερὸ κ' ἂν κλαίς γιὰ τὸ πη- [γάδι

κ' ἂν κλαίς καὶ γιὰ τὸν κόπον σου, πληρώνω το κ' ἐ- [κεῖνο Χίος.

βροχίζω (II) Λεξ. Βλαστ. 307 Πρω.Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὗς. βρόχος.

Βροχιάζω (II) 1, ὁ ἰδ., ἔνθ' ἄν.: Βροχίζω τὴν ἄγκυρα (περιβάλλω διὰ βρόχου τὸν ὄνυχα ἀγκύρας ἀποκοπείσης καὶ κατακειμένης εἰς τὸν βυθὸν διὰ νὰ τὴν ἀνεγκύσω) Λεξ.Δημητρ.

βροχικός ἐπίθ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Μάν. κ. ἄ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. βροχή καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. — ικός.

Βροχήσος, ὁ ἰδ.: Νερὸ βροχικό.

βρόχινος ἐπίθ. σύνθη. βρόχ'νους βόρ. ἰδίωμ. βρούχινους Λυκ. (Λιβύσσ.) βροχινὸς Θράκ. Σίφν. Σῦρ. βροχινὸς Κύπρ. βροκτινὸς Κύπρ. βροκτενὸς Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὗς. βροχή καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. — ινός. Ὁ τύπ. βροχινός, ὅς καὶ παρὰ Σομ., κατὰ τὸ βροχερός.

1) Ὁ ἐκ τῆς βροχῆς προερχόμενος σύνθη.: Βρόχινο νερὸ σύνθη. Συνών. βροχήσιος, βροχικός. 2) Βροχερός, ὁ ἰδ., Θράκ. Κύπρ.: Καὶρός βρόχινος Θράκ. Βροχινὴ μέρα αὐτόθ. Τθαιρὸς βροκτινὸς Κύπρ.

βροχισμός ὁ, Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βροχίζω (I).

Τὸ συνεχὲς ὡς βροχή κτύπημα διὰ ράβδου: Κ' ἐκού- ονταν ὁ βροχισμός τοῦ ραβδοῦ ἀποπὰ κ' ἐκειπέρα.

βροχίστρα (I) ἢ, Λεξ. Αἰν.

Ἐκ τοῦ οὗς. βρόχι (I) καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. — ίστρα.

Ὁ τόπος ὅπου στήνουν τὰ βρόγια.

* **βροχίστρα** (II) ἢ, βροχίδα Τσακων.

Ἐκ τοῦ οὗς. βρόχος (II) καὶ τῆς παραγωγικῆς κα- ταλ. — ίστρα. Ἰδ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Ἀθηνᾷ 41 (1929) 257.

Τὸ φυτὸν θυμέλαια ἢ βαφικὴ (thymelaea tinctoria) τῆς τάξεως τῶν θυμελαιωδῶν (thymelaeaceae), παρέχον βαφικὴν κιτρίνην οὐσίαν καὶ χρησιμοποιούμενον εἰς τὸ καταδεῖν τὰς θημωνίας. [**]

βροχίτης ὁ, πολλαχ.

Ἐκ τοῦ λογίου ἱατρικοῦ ὅρου βρογχίτης, ὁ ἐκ τοῦ ἀρχ. οὗς. βρόγχος.

Ἡ νόσος βρογχίτις.

βροχίτσα ἢ, πολλαχ. βρουχίτσα Εὐβ. (Ἄκρ.) Θράκ. (Αἰν.)

Ἵποκορ. τοῦ οὗς. βροχή διὰ τῆς παραγωγικῆς κα- ταλ. — ίτσα.

Ὀλίγη βροχή ἔνθ' ἄν.: Ἔκαμε μὲν βροχίτσα, καλὴ ἦταν γιὰ τὰ σπαρτὰ πολλαχ. || Ἄσμ.

Βρέξε, βροχίτσα, | νὰ γέν'νε τὰ σταρίτσα, νὰ γέν'νε τὰ σταφ'λίτσα, | νὰ τρώνε τὰ παιδίτσα Θράκ. (Μέτρ.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. βροχιδάκι.

βροχοδαρμός ὁ, Κεφαλλ.

Ἐκ τῶν οὗς. βροχή καὶ δαρμός.

Τὸ οἶονεὶ διὰ βροχῆς κτύπημα, τάλαιπωρία, μόχθος: Ἐγὼ τὸ ξέρω τί βροχοδαρμὸ περνᾶω γιὰ νὰ βγάλω τὸ ψωμί μου.

βροχοδέρνω Κεφαλλ. — ΚΠαλαμ. Δωδεκαλ. Γύφτ. 121.

Ἐκ τοῦ οὗς. βροχή καὶ τοῦ ρ. δέρνω.

Πλήττω διὰ βροχῆς, καταβρέχω: Βροχοδέρνομαι 'ς τὸ χωράφι γιὰ τὸ μαῦρο ψωμί Κεφαλλ. || Ποίημ.

Καὶ καθὼς ὅταν παῦν ὁ ἄνεμος | τὸ δάσος νὰ ταρακουνᾷ, ξεσπάει τὸ σύγγεφο ποῦ πρόσμενε | 'ς τὸ δάσος καὶ τὸ βρο- [χοδέρνει ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἄν.

βροχοκαίρι τό, Λεξ. Βλαστ. 363.

Ἐκ τοῦ οὗς. βροχόκαιρος.

Βροχόκαιρος, ὁ ἰδ.

βροχοκαιριά ἢ, ΓΒλαχογιάνν. Γῦροι ἀνέμ. 39.

Ἐκ τοῦ οὗς. βροχόκαιρος.

Βροχόκαιρος, ὁ ἰδ.: Αὐτὸς θέρισε ἄγουρα κ' ἀλώνισε μὲ βροχοκαιριά.

βροχόκαιρος ὁ, Κεφαλλ. Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) βρου- χόκαιρους Εὐβ. (Ἄκρ.) βροχότθαιρε Τσακων.

Ἐκ τῶν οὗς. βροχή καὶ καιρός.

Βροχερὸς καιρὸς ἔνθ' ἄν.: Νὰ μὴ δλύνῃς ἐσήμερα, γιὰτὶ ἔναι βροχόκαιρος καὶ δὲ θὰ στεγνώσουνι τὰ ροῦχα Πελοπν. (Κίτ. Μάν.). Ἔρι βροχότθαιρε, ὅρι γιὰ δουλειὰ σά- μερε (εἶναι βροχόκαιρος, δὲν εἶναι γιὰ δουλειὰ σήμερα)

Τσακων. Με τέτοιο βροχόκαιρο δὲ μπορεῖ κανεὶς νὰ ξεμυτίσῃ Κεφαλλ. Συνών. βροχοκαίρι, βροχοκαιριά.

βροχολόγι τό, ἀμάρι. βροχολοί Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ρ. βροχολογῶ.

Ἡ περίοδος παρατεταμένων βροχῶν, ἰδίως ἡ φθινοπωρινή: Με τὸ πρῶτο βροχολοί ὀργώνουν γιὰ τὰ σιτάρια.

βροχολογῶ Πελοπν. (Βούρβουρ.)—Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὗς. βροχή καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -λογῶ.

Βρέχω ἔνθ' ἄν.: Βροχολόγαγε ὅλη τὴ νύχτα Λεξ. Δημητρ.

βροχόλουρο τό, ἸΓρυπάρ. Σκαραβ. 49—Λεξ. Βλαστ.

344 βροχόλουρον Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὗς. βρόχι (II) καὶ λουρί.

Βρόχι (II) 2, ὁ ἰδ., ἔνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Ἔστησαν τὰ βροχόλουρα, Θεοφύλακτον τὸν πιάνον Κύπρ. || Ποίημ.

Σὰν πουλλολόγος ξόβεργα, | βροχόλουρα καὶ δίχτυα
[θενὰ στήσω

ἸΓρυπάρ. ἔνθ' ἄν.

βροχόμπολια ἡ, Πελοπν. (Μανιάκ.)

Ἐκ τῶν οὗς. βρόχος (II) καὶ μπόλια.

Εἶδος μανδηλίου ὑφασμένου ἐκ νημάτων μετὰξης οὐχὶ καλῆς ποιότητος βρόχων καλουμένων: Τοῦ Λαζάρου ῥχόντανε οἱ Λαζάρισες φτωχὲς γυναῖκες μὲ Λάζαρο, εἶχανε γιὰ βροχόμπολια καὶ μαζώνανε λουλούδια.

βροχόνερο τό, σύνηθ. βροχόνερον Πόντ. (Οἶν.

Τραπ.) βρουχόνιρου Εὐβ. (Ἄκρ.) Λέσβ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) βρεχόνερον Πόντ. βροχονέρι Δλουκοπ. Γεωργ. Ρούμελ. 117 ΓΨυχάρ. Στόν Ἰσκιο 27 ΣΣκίπη Ἀγ. Βαρβάρ. 37—Λεξ. Βλαστ. 359 Πρω.Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὗς. βροχή καὶ νερό.

Τὸ νερὸ τῆς βροχῆς κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ πηγαῖον ἔνθ' ἄν.: Βροχόνερο πίνουμε ἀπὸ γιστέρες, γιὰτὶ δὲν ἔχομε βρύσες Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Συνών. βροχερόνερο.

βροχόξυλο τό, Πελοπν. (Γέρμ. Μάν.) βρεχόξυλο

Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τῶν οὗς. βρόχος (II) καὶ ξύλο.

Τὸ στερεωμένον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ξύλον, εἰς τὴν ἄκραν τοῦ ὁποίου προσδένεται νῆμα ἐκ τριχῶν οὐρᾶς ἵππου καταλήγον εἰς βρόχον πρὸς σύλληψιν πτηνῶν.

βροχοπούλλι τό, Ἡπ. Θεσσ. Κάρι. Κυκλ. Πελοπν.

(Πάτρ.)—Λεξ. Βλαστ. 427 Πρω.Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὗς. βροχή καὶ πουλί.

Τὸ πτηνὸν χαραδριὸς ὁ ὑέτιος (charadrius pluvialis) τοῦ γένους τῶν καλοβατικῶν ἢ καλοβαμόνων (grallatores) τῆς οἰκογενείας τῶν χαραδριιδῶν (charadriidae), ἐκ τῶν ἐκτοπιζόντων πτηνῶν, τοῦ ὁποίου ἡ φωνὴ πιστεύεται ὅτι προαγγέλλει ἐπικειμένην βροχήν. Συνών. κίτρινοπούλλι. [**]

βρόχος (I) ὁ, Σῦρ. βρουχος Θήρ.

Μεγεθ. τοῦ οὗς. βροχή διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ος. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,60.

Ραγδαία, ἰσχυρὰ βροχή ἔνθ' ἄν.: Ἐπιασε ἕνας βρόχος Σῦρ.

βρόχος (II) ὁ, Ἰκαρ. Κρήτ. Πελοπν. (Μεσσ.) Σύμ.

—ΑΒαλαωρ. Ἔργα 3, 202—Λεξ. Περίδ. Μπριγκ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ. βροχός Ἄνδρ. Εὐβ. (Κύμ.) Θεσσ.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

(Ἄλμυρ.) Κάρι. Κάσ. Μακεδ. (Σισάν.) Πελοπν. (Γέρμ. Κίτ. Μάν.) Ρόδ. Σκιάθ. Σύμ. Σῦρ.—ΔΔημάδ. Ζιζάν. Θεσσαλ. ἄγρ. 21. βρουχός Ἰκαρ. Μακεδ. (Βελβ.) βρεχός Πελοπν. (Καρβελ. Μάν.)

Τὸ ἀρχ. οὗς. βρόχος.

1) Σχοινίον σχηματιζόμενον εἰς εἶδος κρίκου ἢ θηλειᾶς καὶ χρησιμοποιούμενον ὡς ἀγχόνη ἢ πρὸς θήραν ἀγρίων ζώων ἢ πρὸς σύνδεσιν τῶν ποδῶν τῶν ζώων διὰ νὰ μὴ δύνανται νὰ ἀπομακρύνωνται κατὰ τὴν βοσκὴν Ἰκαρ. Κρήτ. Πελοπν. (Μεσσ.) Σῦρ.—ΑΒαλαωρ. ἔνθ' ἄν.—Λεξ. Ἐλευθερουδ. Πρω.Δημητρ.: Ποίημ.

... Ὡτὰ σωθικὰ τοῦ Διάκου,

κρυφὰ λές κ' εἶχαν σωριαστῇ φαρμακεμένοι πόνοι
χίλιων χρονῶν ἐκδίκησες, στῆρες εὐχές, ὀρφάνια,
τοῦ βρόχου τὸ λαχτάρισμα, τυραγνισμένη φτώχεια

ΑΒαλαωρ. ἔνθ' ἄν. β) Ἡ θηλειὰ τῆς ἀπόχης, τὸ διακενον τοῦ δικτύου Πελοπν. (Κίτ. Μάν.): Ἀμα θὰ ῥητ' ἀπόχι μεγάλους βροχούς, θὰ φεύγῃ τ' ἀρδύκι Κίτ. Πβ. Πολυδ. 5,28 «τῆς δὲ ἄρκυος τὸ μὲν τι καλεῖται βρόχος, ἔστι δὲ ὁ βρόχος τὸ συνεχὲς ἐν τοῖς δικτύοις τετράγωνον διάστημα συνεστηκὸς ἐκ τεττάρων ἀμμάτων, ὁ τεινομένης τῆς ἄρκυος γίνεται ρομβοειδές». γ) Παγίς διὰ τῆς ὁποίας συλλαμβάνουν τὰ πτηνὰ (περὶ τοῦ τρόπου τῆς κατασκευῆς ἰδ. λ. ἀνασπάδα) Μακεδ. (Σισάν.) Πελοπν. (Γέρμ. Καρβελ. Μάν.)—Λεξ. Περίδ. Μπριγκ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. βροχάδα (II). 2) Αἱ πτυχαὶ εἰς τὸ ἄνω μέρος τῆς βράκας, εἰς τὰς ὁποίας εἰσέρχεται ἡ βρακοζώνη, συμπτύσσει αὐτὰς καὶ οὕτω συγκρατεῖ αὐτὴν περὶ τὴν ὀσφύν Κάρι. Κάσ. Ρόδ. Σύμ. Τηλ.: Ἄσμ.

Κ' ὕφαινα τ' ἀντρός μου βράκα | κ' ἔλειπαν καὶ τὰ
[παζάνια

κ' ἔλειπε καὶ ὁ βροχός | κί ἀποπίσω κί ἀπομπρός

Κάσ. 3) Τὸ δέμα τὸ διερχόμενον διὰ τῶν πτυχῶν τῆς βράκας καὶ συγκρατοῦν αὐτήν, ἡ βρακοζώνη Κάσ. 4) Χονδρὴ κλωστή ἐκ μετὰξης οὐχὶ καλῆς ποιότητος Θεσσ. (Ἄλμυρ.) Εὐβ. (Κύμ.) Μακεδ. (Βελβ.) Σκιάθ.—Λεξ. Ἐλευθερουδ. Πρω.Δημητρ. 5) Τὸ φυτὸν βρόμη ἢ γενειοφόρος (avena barbata) τῆς τάξεως τῶν ἀγρωστωδῶν (graminaceae) τῆς οἰκογενείας τῶν βρομοειδῶν, τοῦ ὁποίου τὴν λεπτοτέραν ἄκραν οἱ παῖδες συστρέφουν εἰς θηλειὰν καὶ δι' αὐτῆς συλλαμβάνουν σαύρας Ἄνδρ.—ΔΔημάδ. ἔνθ' ἄν.—Λεξ. Ἐλευθερουδ. Πρω.Δημητρ.

βρόχος (III) ὁ, ἀμάρι. βρόχ-χος Κύπρ. βρόκ-κος

Κύπρ. βρόχα ἡ, Κρήτ. (Βιάνν.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὗς. βρόγχος.

Βροχεά, ὁ ἰδ., ἔνθ' ἄν.: Ἐνας βρόκ-κος νερόν Κύπρ. Μιὰ βρόχα νερό Βιάνν.

βροχός ὁ, Κύπρ. βρουχός Μακεδ. (Βελβ. Καταφύγ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βρέχω.

1) Λάκκος πλήρης ὕδατος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου τίθεται τὸ λινάρι διὰ νὰ σαπίσῃ τὸ ξυλῶδες μέρος αὐτοῦ Κύπρ. Μακεδ. (Βελβ.) Συνών. λινόβροχεῖο. 2) Μικρὸς τεχνητὸς λάκκος, εἰς τὸν ὁποῖον οἱ παῖδες χάριν παιδιᾶς συναγουν ὕδωρ καὶ ἔπειτα τὸ ἀφίνουν νὰ ρέῃ Μακεδ. (Καταφύγ.)

βροχοσταλάζω ΓΔροσί. Θὰ βραδυάζῃ 76.

Ἐκ τοῦ οὗς. βροχή καὶ τοῦ ρ. σταλάζω.

Ἀφίνω νὰ πίπτῃ νερὸ ὡς σταγόνες βροχῆς: Ποίημ. Δὲ θὰ μᾶς σφαλοῦν οἱ ἀποβροχάριδες | καιροὶ κί οὔτε
[θὰ μᾶς σκιάζουν

ΤΟΜ. Δ' — 19

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ